

مدیری : ابن السری
احمد جودت

مؤسسی : ابن السری
مصطفی نامق

آشیان

ادبی ، علمی ، سیاسی ، اجتماعی ، فنی ، اخلاقی هفته لقم مجموعه در .

پنجشنبه

ایکذبحی جلد

نومرو ۲۱

برنجی سنه

۱۲ محرم ۱۳۲۷

۲۲ کانون ثانی ۱۳۲۴

مندرجات

مدحت پاشا	جناب شهاب الدین
ماضی و آتی	سید حکمت
استکناہ ظلام	فائق عالی
کریه	محی الدین
عائله وقادین	ع . مظفر
نیرنک نسویت	سلیمان بحری
مملک عثمانیه دمیریوللری . .	محمد امین
شعرلرم ایچون	تحسین ناهید
قادرین روحی	جیل سلیمان
غفو	مشتاق

استانبول

محل ادارہ سی : جفال اوغلندہ اداره مخصوصہ

جفال اوغلندہ ایاصوفیہ جادہ سندہ : « مطبعہ خیرہ وشرکاسی »

۱۳۲۴

ممالك عثمانیه دمیر یوللری تاریخچهسی

و

آلمان پولتیقهسی

۱۲۵۷ — ۱۳۲۴

مقدمه

منفعتپرستان ، یارم عصر دنبری ، برلین حکومتک نظر دقتنی برکون ممالک عثمانیهده وبالخاصه اناتولی شاهانهده تأمین ایدمچکی منانه جلب ایدیورلردی. مأموریت مخصوصه ایله درسعادته بولنان نون مولککه ۱۲۵۷ تاریخندن اعتباراً آاوغس بورغ غزتهسنه کوندردیکی مقالهلردن برنده شو وجهله بیان حال ایدیور: « بتون ممالک عثمانیه ، آماللر مستقلا اولهرق ، روسیا ، فرانسه وانکلتره نك تحت نفوذنده بولنیور . شایان دقتدرکه عثمانلی مالککنده دائماً بواوچ حکومتدن بحث ایدیلور، فقط هیچ برزمان اوستریادن سوز اولماز. [۱] » حالبوکه ، اوراده ، هپسندن زیاده بو حکومته حرمت ورعایت ایدلمیدر ، زیر ارکچ موازنه دولیهیه داخل اولهرق ، حال وموقعی تقرر ایتدیرمچک اوستریانک صیف صارمیدر . ممالک عثمانیه نك تقسیمنی ، دنیانک بتون فیلولری نه ایفا ونهده منع ایدمبیلور برنجی دکاسه محقق اولهرق ایکنجی وظیفه نی ایفا ایدمچک اوستریا اردوسیدر . »

نون مولتکه قدس شریف حوالیسنده برامارت تأسیسی طایله سوزینه نهایت ویریور . ۱۲۶۴ تاریخنده اقتصادیوندن روشهر ، ترکیا غنائمنده اناتولی آلمانیا نك حصه مستقبهسی اولق اوزره ارئه ایدیور . روتهدهر توس دها ایلری کیده رک « ترکیانک آلمانیا انه دوشدیکنی و آلمان عسکرینک

[۱] اوتاریخلرده اوستریا حکومت معظمه جرمانیهدن معدود ایدی .

بوغازیچی سسواچانده كزديكى كورك ايجون بك چوق وقت ياشامق »
اميدنى اظهار ايدىيور .

اوتوز سنه اولى ، آلمانلرك استانبولده هيچ برموديتلرى يوقدى ؛
مع هذا ضايت قيصه اولان بومدت ، ممالك عثمانيه ده ، كنديلرينه بينظير برموقع
احداث ايتك ايجون كافى كادى .

آلمانلار حكومت سنيه نزدنده حاز اولدى اعتبار ونفوذى ايلك دفعه
اوله رق رسماً اظهار ايدن ۱۲۸۹ سنه سنده مأموريت مخصوصه ايله كوندرين
آلمان هيئت عسكريه سى اولدى .

اساساً ، حربه نظارتلك ارادوسنه توديع قلنان بوهيئت ضابطان ، قريم
محارباسيله ۱۲۸۶ سنه سى آردوسنده فرانسر هيئت مخصوصه سى طرفندن
باشلان ش اردوى هايون تنسيقاته دوام ايددجكدى . آلمان هيئت عسكريه سى
كنديسنه عطف اولنقى ايستيان نفوذى نعللاً ، باخصوص ايلك سنه لرده ،
حاز اوله مدي . بوهيئت دلى الاكثر فرض وقبول ايدلديكى وجيله ، اردومرك
زمام اداروسنى الده ايدمديلر . ذاتاً ، هيئت تشكيل ايدن اون ايكي ضابطدن
اونبرينك اقتدارلرى متوسط ، جدى بر تأثير اجراسنه غير مساعد ايدى ؛
آنحق بوكون جنرال اولان اون ايكنجيسى ، بارون قولمان فون در غولتيج ،
حقيقتاً بك دكر ايدر . حربه مكنتيله طوپخانه يي تنسيق ومستعد تثل اولان
آلمان اصول عسكريه سى اردومره ادخال ايدمرك ممالك عثمانيه ده آلمانياه يول
آچان يالكيز بواولدى . آرقداشلارينه كانجه : بونلرك مهارتى حكومت سنيه يي
لوازمات حربه سنى منجراً آلمانلارن اشترايه سوق ايتكدن عبارت قالدى .
بولر تشبثلرند تاماميله مونق اوله رق وظيفه حقيقيه لرني حسن صورتله
نتيجه انديرديلر : اسايحه ، مهمات ، هرنوع تجهيزات ايجون آلمان تجارتي
ممالكتمزده مهم بر مخرج بولدى .

بسماركك « شرق مسئله سى بر آلمان عسكريه كيكلرينه دكر » سوزيله
درسمادت حوادثي اصلاً اوقومادىغنى ، بلا صميميت ، كمال تفخرله بيان ايتديكى
زمانلر مع التأسف چوقدن كچمش بولنيوردى .

بوايلىك موقىتىلر آلمان غزىتەلرينىڭ مطمع انطاريخى عثمانلى اولىكەسندە
اجراسى منىستلى اولان خصوصىتە نىصب وتەينە وسيله اولدى . . مستشرقىندىن
دوقتور اشپەرەن تەر ۱۳۰۶ دە «ماضىنىڭ زىنكىن اراضىنى وىلايەتلىك
كارلى مستعمرات صحراسى بابل» عنوانى تىحتىدە طبع ايتىدىرىدىكى رسالەدە شەر
وجىلە سويلنىيور : «كره آرۇدە، تأسيس مستعمرات ايچون سورىدە ياخورد
آورىادن دىما مناسب ارض اولەماز . اورادە ترلا حائە قونەجق ، بالطە
كورمامش ، اورمانلر يوق ؛ غلبە چائەجق مشكلات طينىيە مفقود ؛ فقطيالكن
طوپراغى قازىمق ، زرع ايتىك ، محصول آلىق وار . شرق بيوك بردولت
طرفدن هنوز كىندىنە حصر ايدىلماش يكتاي جىهان براراضيدىر . بوخالدە ،
تأسيس مستعمرات ايچون ك موافق يردىر . اكر آلمانىا نرسى قاجرماز
وقازاقلر بو طرفە ال آتادن اول آنى يانلار اسىبە دىيانك تقسىبىندە ك ابي
حصەسى آلمش اولەجقدىر .» برار صكرە دوقتور قائەرىشەر : «آلمان مستعمرات
اراضىسى اسىيائى صغرا» نامىدەكى رسالەسندە عىن افكارى تقويه ايتىك اوزرە ،
اووقت دردست انشا بولنان اناطولى دىمىر يوللارى جوارىدە بيوك هيئت اجتماعىلر
نىشكىيلىلە اسىيائى صغراستە مستعمرات تأسيس ايدىلىسى لزومنى اخطار وياخصوص
حكومت عثمانىە ايلە آلمانىا آرسىندە برەمەلىدە دىقد ايدىلىسىنى طلب ايدىيور :
بونىكە باب عالى بالجلە اجنبى تجاوزىتىدىن مصون قالەجق ! «مقابله» حكومتدە
اولىكەمىزك محصولدار اقالىمىنە طوغىرى آلمان جريان مۇساجىرتىك توجىيە
وبالاخرە بونلرلە بر كىرك اتحادىنىك تأسيسىنە مساعد اوزون برسلسلە امتيازات
بخش ايدەجك : بو صورتلە المانىانك استقبال اقتصادى وسىياسىى فوق العادە
وسعت وقوتلە مؤسس براساس اوزرىنە موضوع اولەجقدى .
اناطولى دىمىر يوللارى امتيازىنىك [۱] بر آلمان شىركىتە وىرلىسى حقيقت
حالى تىبين ايدەرك اقبالىپرستانى بر قاندىها تىمريك وتخرىص ايلدى .
خارجە متعلق ايشلرلە مشغول ، وعددى المانىادە پك كىشىر اولان ، آدملىر
مىلاك شاهانە حقىدە تعقيب اونەجق بىكى برپولتيقەنىك عىن زماندە متحدادراكى
اولدىلر .

بوانظریه در حال آلمان دواثر رسمیه بنك قواعد اساسیه سی حکمی اکتساب ایندی. اتحاد جرمانه کلاجه، تشکیلاتنك باشلانجده وایلك سی وغیرتلرینك همانوبنده بوتدرینی پك طبیعی وساده بولدیلر؛ هر حالده نتیجه سی کورمك یعنی قطعاً وضع ید ایتك ایستدیلر: «آلمان منفعی آسیای عثمانیك، هیچ اولمازسه، آلمان حمایه سی آلتیه وضع ایدلسنی ایستر. بزم ایچون الك فائده ایسی الجزیره ایله سوریه یه متصرف اولق و عثمانیلر طرفندن اسکان اولنان آسیای صغرانك حمایه کنی استحصال ایتك، سکینه سی ایچون الك مکمل بر مختاریت اداره تأمینله آلمان دائره نفوذنده بولنه حق اراضیدن بر ساطا نك تشکیل ایدکدر.

بوکی افکار مسخره مترقبه: «ترکیا وراثته متعلق آلمان مدعیاتی» عنوانله نشر اولنان بر رساله ده تقویه ایدلدی. صحائف عجیه سی: آلمانیاك شرقده کی وظیفه سنه متعلق اتحاد جرمان مؤسسسلرینك افکار اساسیه لرینی اجمال ایدیور.

آلمان ایمپراطورینك تمایلات شخصیه سی ده بویله مبالغه لی مدعیاتی تعدیل وتخفیفه مساعد دکلدی: ممالکتك تجارتنه خرجلر تأمیندن عبارت اولان مشاغل ذهنیه سی مبدأ سلطنتندن اعتباراً ممالك عثمانیه یه متعلق کافه خصوصاته فوق العاده اهتمام ویرمسی متبع اولدی. متعاقباً ذات شاهانه دن استحصال ایلدیکی مساعدات ایسه الك بیروا ارزولرینی تذکیه یه مدار اولدی.

برلینده، کیتدکجه آسیای صغرایه زیاده کوزدیکه که باشلادیلر. آلمانیا دن متعدد هیئتلر کوندرلدی. بونلردن طوپیچی ملازمی قارل قانه ن به رغ خلاصه مشاهداتی طبع ایتدیردی. بو استکشافاتك ختامندن اعتباراً آلمانلر کیدوب بواقالیمده اجرای تجارت ایتسی بر اینده مصرانه بر صورتده تشویق اولندی، و بونلره ابراز سهوات اولق اوزره مفید، اقتصادی خرابهلر ترسیم و طبع ایدلدی. لکن کرمی تامه ایله تعقیب ایتدکاری مقصد بصره کورفزینه منتهی اوله جق بغداد خط کیرینك امتیازینی استحصال ایتکدی.

آلمانیا ایمپراطورینك ۱۳۱۴ سنه سی تشرین اولنده قدس شریف واستانبولی زیارت ایتسی هر شیئی زیاده سیله تعجیل وتسریع ایتدی. ای

۱۳۰۴ سنه سندنبری يانه وحيفاده يرلشن آلمان مهاجرلرينك حسيات مليه لرني اويانديره بيا مكله برابر ذات شاهانه يي ده تسخيره مونق اولمشدى .

ايمپراطور ۸ شيرين تاني ۱۳۱۴ ده بلديه دائره سنده شرفه ويربان اقشام طعامنده باده نوش اولدني ائنده « ذات شاهانه و كندسسه خليفه اولق اوزره ، تعظيم و تجيله بولنان ۳۰۰ مليون اهل اسلام كنديلرينك صورت دائمه ده دوست و محبي اولديغمه امين اوله بيلورلر » ديمكده تردد ايتدى .

سنه لردنبري بتون اوروپا و بالخاصه كنج تركلر مطبوعاتي طرفندن « خصم جان مات » ديه ياد ايديله كككده بولنان شوكتيب افندمن حضرتلري بويه آچيقدن آچيغه اسلاملره حرمت و كنديلرينه دوستم ديه خطاب ايدن آلمان ايمپراطورينك نمايشنه قارشو بيحس طوره بيلورميدى ؟

ذات شاهانه ايمپراطورك بونمايش اخوتكارانه سنه قارشو ابراز سماحتده تاخر ايتدى . ايمپراطورك رفاقتنده بولنان موسيو دوبولوو ايله صدر اعظم پاشا آرسنده متعدد ملاقاتلر وقوعه كلدى . دها ايمپراطور استانبولده ايكن حيدر پاشا ريختمي امتيازى اناطولى عثمانلى دميريوللري شرسته و يرلشدى . ايمپراطورك عودتندنصكره آلمان بانقه سى مديري دوكتور سى مهنس اولككندن زياده نافذ و آلمان ضابطلرينك موقعي اولككندن دها اعتبارلى اولدى : بونلر اوردومزك كافه سنى متعاقباً تفتيش و بيوك مانورلري ترتيب ايتديلر . لاهى مذاكراتنده ذات شاهانه آلمانيا ايله اولان اشتراكى كمال جسارتله اعلان و تحديد تسليمات خصوصى رد ايلدى .

ايشته بوزماندن اعتباراً عثمانلى - آلمان مخادتي تظاهري و كسب تقويت ايلدى :

آسيای شرقیده بولنان عثمانلى تبعه سنىك حقوق و منافعى آلمانلرك تحت حمايه سنه و يرلدى ؛ آلمان سياحلى حضوره قدر چيقه رق حرمت مخصوصه يه نائل اولديلر ؛ اجنيلر طرفندن صتون آله جق احوال غير منقوله ايچون مأذونيت مخصوصه اولدنجي دوائر عائده سنجي معاملات رسميه يه ابتدار ايدلما سنه دائر اولان قراردن آلمانلر استتا ايدلدى .

هر کون بر صورتله کورولوب ایشیدیان بووامثالی امتیازلرله مظهر مساعده اولان آلمانلر مملکت مزده سرعتله تکثیر ایتدیله .

منافع ملک و مات نقطه نظرندن ، حکومت مستبد مزك آلمانلره بخش ایتدیکی موقع استثنائی شبهه سز جدی تهانکه لر احضار ایدیوردی : بونلر ، مطالب متوالیه لری حصوا بولدقجه ممالك عثمانیه بی ده از یاده بنه سه دک لرنندن ، صورت قطعه ده تصرف ایتک احتیاج مضطبی حس ایتکه باشلا دیله . آلمان مطبوعاتنک ممالك عثمانیه یه دائر اولان بتون مقالاتی هپ بواطمثنانی اظهار ایدیوردی .

مابعدی وار

اسکیشهر شمندوفر قومیسری

محمد امین

شعرلرم ایچون

ایشته باق ساحت حسیه
بویله برقاق قریق، دوکوک نغمه ،
بویله برقاق تالطم مبهم
اشتکای حیات مقومه .

اوقومق، شبهه سز یورولمقدیر .
هم یورار، هم ده مستفید ایتز . .
آه لکن نیم قدر بیکس
قارم وارسه - بلکه چوق وارد -

اوقوسون حسمک خاعتی ؛
عشق ایچون اغلایان کوزبله کورور ،
عشق ایچون اغلایان امینم که

ساده کوزیاشریله ایشله دیکم
بوسطرلده اشتیاق ابله پر
محو اولان برزواللی خسته کورر .
جفال اوغلی : ۸ تشرینانی ۳۲۳

تحسین ناهید

